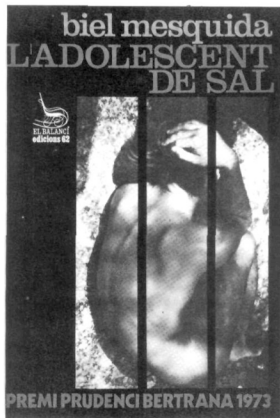

EL DARRER "BERTRANA", UNA OBRA OBERTA

Difícil ciutat, aquesta Girona, on no arribo a saber mai exactament si un grup de 30 persones interessades en un home i la seva producció artística representa un nombre considerable, o una ridícula proporció. El divendres, dia 9, a la llibreria Les Voltes, Josep M.ª Nadal iniciava l'acte de presentació de "L'Adolescent de sal", de Biel Mesquida,

novel·la guanyadora del Bertrana del 1973. Prèviament l'autor signava exemplars adquirits a 450 pessetes. Les dificultats de composició material i impressió sembla que han encarat el producte. De fet, enfrontar-se amb la lectura del llibre, és descobrir un insòlit món original respecte a les edicions habituals.

Josep M.ª Nadal feia una anàlisi del llibre, intentant una triple aproximació: a l'argument, als personatges, a l'estructura narrativa.

Biel Mesquida definiria ell mateix la novel·la com una provocació al lector.

«En realitat se'n diu novel·la la per la necessitat de presentar-la a un concurs, i haver de prendre una forma concreta. Però és una obra oberta; i en aquesta mateixa línia estan els meus nous escrits, encara que molt interromputs per la feina dels permisos i la impressió de "L'Adolescent". Aquests nous escrits per ara els agrupo sota un títol general de "PLAER", i pretenen el mateix esforç de subvertir la societat i tot allò que s'oposa al gaudi del plaer. Crec que el llenguatge ja és una forma de subversió. Emprar en aquest moment el català és també lluitar contra una estructura que no ha permès aquests darrers anys que la nostra riquesa idiomàtica assolís una llibertat, un plaer». El col·loqui posterior va quedar centrat en quatre temes:

—Els perills de l'obra oberta, mancada d'un desllorador, amb dificultats per cloure la narració. «Hi ha certament un perill de reiteracions. Per això em va bé haver separat ja una part dels meus escrits que són aquesta novel·la. Penseu que en la meua obra haig de reflectir els canvis personals i socials que m'envolten: Portugal, Saigon... són tants altres fets que queden assimilats en el meu cos en evolució».

—Els nous escrits —Les noves plaquetes— s'han de considerar pràctiques de plaer, o entren dintre un procés d'alliberament?

«De moment, hi ha més de procés alliberador, de destrucció de motllos, fins que no es produeixin alguns canvis. El canvi ens motivarà respecte de coses diferents. Ara hem d'emprar les bombes lingüístiques per establir les bases que posteriorment ens duran a un exercici de plaer».

—El component biogràfic, fins ara reservat al poeta, i que la novel·la assumeix amb estil propi. "L'Adolescent de Sal" sóc jo ara i ací, com sóc també part de Mare i part de Chesca, els altres personatges clau de la narració...

—Les influències sobre el context literari del llibre.

«Si hi ha influències, penso que han de ser descobertes a través de les citacions que faig en el llibre. Però hi ha una influència posterior molt important, que és la del lector, el crític, aquella persona que em parla del que ha llegit. Aquest intercanvi queda assimilat en la meua obra actual. El llibre, per a una total comprensió, ha de ser embestit per el lector com si es tractés d'un "ligue". Una relació d'intimitat llibre-lector crec que és la més idònia per a comprendre la novel·la». Estava prevista la projecció de filmlines, durant l'acte. No va ser possible. Algú va insinuar la possibilitat de reeditar aquest encontre amb Biel Mesquida, una vegada llegit el llibre, i amb aquesta projecció com excusa, cosa que faria l'intercanvi molt més positiu.

No vull cloure aquesta crònica sense transmetre-us la definició de cultura apuntada per Biel: "comprendre l'exercici de la vida". Tal volta per això el llibre va dedicat a tots els que lluiten. El "Bertrana", amb Biel Mesquida, asoseix una originalitat i una imatge nova. El preu i les poques ganes de llegir són els darrers obstacles que caldrà vèncer per a una més ampla acceptació.